

- U delegovaných členů (podle bodu II/1/c) zaniká členství v PR též odvoláním ze strany instituce, která ho delegovala.
- Ztrati-li mandát volený člen PR, nahradí ho další kandidát, který získal při hlasování největší počet hlasů, mandát přijal, složil slib a obdržel dekret. Při rovnosti hlasů určí PR losem jednoho z nich.
- Ztrati-li mandát delegát instituce (podle bodu II/1/e), vyšle tato instituce nového delegáta s mandátem do konce příslušného volebního období.
- PR jako celek i její jednotliví členové mohou být odvoláni před skončením svého mandátu diecézním biskupem. Je-li třeba, biskup současně rozhodne o nových volbách.

X.

Závěrečná ustanovení

- Tyto stanovy nabývají platnosti dnem schválení diecézním biskupem.
- Dosavadním pastoračním nebo farním radám se doporučuje, aby se do konce svého volebního období ve své činnosti již řídily těmito schválenými stanovami.
- Funkce členů dosavadních pastoračních rad farnosti končí nejpozději ke dni 31. 12. 2001.
- Vznik každé nové PR již musí být v souladu s těmito stanovami.
- Tyto stanovy se vyhláší na dobu neurčitou.

V Hradci Králové, dne 15. 11. 1999

Poznámky:

Pastorační rady mohou a mají být zřizovány jen za tím účelem, aby jejich činnost podporovala a vedla k účinné evangelizaci společnosti, duchovnímu oživení a povznesení farností a tím sloužila k větší slávě Boží.

Je třeba znát situaci,

v jaké se farní společenství nachází vzhledem k obci (vesnice, město); počet obyvatel obce; počet těch, kteří se hlásí ke katolické církvi podle posledního sečítání lidí; počet návštěvníků bohoslužeb, věkové složení a věkový průměr; počet dětí na všech školách; počet dětí přihlášených do náboženství; je třeba vytvořit kartotéku všech členů farnosti; vědět o duchovních společenstvích existujících v obci; znát ostatní cirkve a náboženské společnosti ve farnosti; znát sociální potřeby v obci, především její slabá a citlivá místa.

Zásada: Znáť realitu a nebát se jí!

Přijmout situaci jako úkol:

- konsolidace* farnosti: povzbuzovat k živé účasti na všem, co se ve farnosti děje, především vlastním příkladem: liturgie (služba lektorů, akolytů, ministrantů, scholy); společenské a rodinné akce příslušníků farního společenství; podporovat diecézní a vikariátní akce; usilovat o zapojení duchovních hnutí, církevních sdružení a jiných církevních zařízení (např. škol, nemocnic) do života farnosti;
- viditelnění* farního společenství v obci: snažit se o otevřenost vůči těm, kteří jsou daleko od víry; usilovat o ekumenickou spolupráci; hledat možnosti, aby nevěřící přijímali existenci farního společenství kladně; provádět účinnou charitativní službu individuálně i společně a také prostřednictvím charity; spolupracovat s obecními (městskými) úřady, kde je to možné a je to k prospěchu.

Zásada: Vždy vycházet z daných možností, tzn. nenutit se do nemožností, ale též se nepodceňovat! Všechna opatření provádět s rozvahou!

Pastorační program je časový sled konkrétních akcí zaměřených na cíle uvedené v části I.

K volbám do Pastorační rady farnosti:

- v den voleb** dostane každý oprávněný volič, který má zájem volit, volební lístek, na němž označí vybrané kandidáty podle počtu, který má být zvolen. Pokud označí kandidátů více, je jeho hlas neplatný.
- Sečítání hlasů provede volební komise v den voleb. O provedení voleb sepíše protokol, který obsahuje:
 - datum a místo konání voleb
 - počet odevzdaných platných volebních lístků
 - jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů
 - podpisy členů volební komise
- Členy pastorační rady se stávají ti z kandidátů, kteří prostou většinou odevzdaných hlasů získali nejvíce hlasů a mandát přijali. Při rovnosti hlasů se mandát určí losem.
- Při dodatečném přijetí nového člena pastorační rady se postupuje analogicky.

STANOVY PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI

KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE

I.

Základní ustanovení

- Pastorační rada (dále jen PR) je poradním a pracovním orgánem faráře, administrátora, nebo moderátora společné duchovní správy podle kán. 517 § 1 Kodexu kanonického práva (dále jen farář).**
- PR spolupracuje s farářem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících podle slov: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4,32). Pro plodnou činnost PR je společná modlitba a vzájemná důvěra mezi všemi zúčastněnými základním předpokladem. Připravenost ke spolupráci, k vzájemnému naslouchání a porozumění je nezbytná.
- Na základě povinnosti všech věřících podílet se na učitelském, pastýřském a kněžském úřadě (všeobecné kněžství) nese pastorační rada spoluodpovědnost za šíření poselství spásy a proměnu pozemského řádu duchem evangelia podle Kristova příkazu: „Budete mi svědky“ (Sk 1,8) – viz kánon 225, § 1 a 2 Kodexu kanonického práva. Aby mohli plnit své úkoly, snaží se všichni členové PR spolu se svými pastýři o svou duchovní formaci, další náboženské vzdělávání a o celkový rozvoj vlastní osobnosti.
- Úkolem PR je spolu s farářem posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, nalézat možnosti řešení, usnášet se na opatřeních, poskytovat součinnost při jejich realizaci nebo je přímo realizovat. Na základě znalosti situace farnosti se podílet na vytváření pastoračního programu.
- K úkolům PR zvláště náleží:
 - probouzet a prohlubovat vědomí spoluodpovědnosti za farní společenství a oživovat spolupráci jeho členů;
 - získávat a připravovat členy farního společenství pro službu předávání víry a jejího prohlubování;
 - prinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii;
 - podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou;
 - vidět zvláštní životní situace různých skupin farního společenství a hledat účinnou pastorační a charitativní pomoc v jejich potřebách;
 - sledovat a promýšlet společenský a politický vývoj s jeho problémy, přinášet vhodné návrhy k jejich řešení, přijímat odpovídající opatření a provádět je;
 - koordinovat vzdělávací činnost ve farnosti, případně ji i provádět;
 - zastupovat zájmy a potřeby katolíků, křesťanů, případně i ostatních spoluobčanů na veřejnosti;
 - probouzet a posilovat odpovědnost farního společenství za misie, za mír a rozvoj pozitivních hodnot ve světě;
 - hledat a budovat ekumenickou spolupráci zejména v pastorační a charitativní činnosti;
 - podporovat katolická církevní sdružení a zařízení i volně iniciativy při respektování jejich samostatnosti; v dialogu s nimi i s ostatními skupinami ve farnosti koordinovat jejich úkoly a služby;
 - hledat přístup k těm, kteří jsou vzdáleni životu farního společenství;
 - pravidelně informovat farní společenství písemně i ústně o práci a problémech ve farnosti;
 - společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství;
 - v návaznosti na pastorační program diecéze určit pořadí úkolů ve farnosti, jež je třeba plnit;
 - spolupracovat při provádění lidových misí, při duchovních obnovách, při plánování a organizování bohoslužeb, při vydávání farních tiskovin, v péči o farní knihovnu, vývěsku, farní kroniku, apod.
- Pastorační rada má právo:
 - sdělit biskupovi svůj názor, má-li dojít k obsazení uprázdněné farnosti nebo k jiným personálním změnám, které se týkají duchovních působících ve farnosti. Právo biskupa rozhodnout o personálních změnách dle svého uvážení tím není dotčeno;
 - být včas informována o vzniku a zániku společenství a organizací ve farnosti;
 - vyjádřit svůj názor při změnách organizace duchovní správy ve farnosti, případně hranic farnosti, při výběru pomocníků k podávání eucharistie, při výběru lektorů, akolytů a katechetů, při plánování lidové misie či duchovní obnovy farnosti;
 - podílet se na přípravě důležitých pastoračních kroků, na řešení důležitých otázek, týkajících se života farnosti, např. uspořádání církevních slavností a zvláštních slavnostních bohoslužeb (poutí, procesí, prosebných dnů,...) a na stanovení pořádku bohoslužeb.

II.

Složení pastorační rady

- Pastorační radu tvoří:
 - farář;
 - ostatní duchovní trvale činní ve farnosti na základě pověření biskupem (kněží, jáhnové), případně laik pověřený biskupem k účasti na pastorační péči o farnost podle kánonu 517, § 2 Kodexu kanonického práva;
 - po jednom delegátu z řeholních společenství, církevních sdružení (např. Charity), uznaných hnutí a jiných církevních zařízení (např. škol), případně z farnosti spravovaných *excurrento*, které nemají vlastní pastorační radu;
 - 2 – 6 členů zvolených farním společenstvím (počet určí farář po dohodě s volební komisí);
 - 2 – 6 členů kdykoliv jmenovaných farářem podle jeho uvážení (tento počet nesmí převýšit počet volených členů);
- Předsedou pastorační rady je vždy farář podle kánonu 519 a 536 Kodexu kanonického práva.

III. Volby do pastorační rady

- Pastorační rada se ustavuje na dobu 4 let, v případě prvního ustavení na 2 roky.
- Volební právo:
 - právo volit má každý katolík starší 18 let, příslušející do farnosti;
 - právo být zvolen má každý katolík starší 18 let, který má právo volit, a který je ochoten a schopen plnit úkoly pastorační rady;
- Volební řád:
 - farář jmenuje tříčlennou volební komisi a požádá jednotlivé instituce ve farnosti o jmenování delegátů do PR (viz II/1, písm. c);
 - kandidáty může navrhnout každý člen farnosti, který má právo volit. Písemné návrhy přijímá farář a volební komise. Společně posoudí, zda navržení kandidátů splňují podmínky pro právo být zvolen a vyžádá si jejich písemný souhlas s kandidaturou;
 - volební komise určí termín, místo a způsob konání voleb a sestaví kandidátku ze všech navržených kandidátů s vyloučením těch, kteří byli jmenováni do PR jako delegáti (viz II/1, písm. c);
 - seznam kandidátů, termín a místo konání voleb musí být zveřejněn nejpozději 14 dnů před volbami ohlášením při bohoslužbách a na vývěsce v kostele. Stejným způsobem se zveřejní seznam členů PR delegovaných jednotlivými institucemi;
 - v případě potřeby zajistí volební komise představení jednotlivých kandidátů voličům;
 - volební komise do týdne oznámí zvoleným kandidátům výsledky voleb;
 - volební komise do 14 dnů od data konání voleb oznámí farnímu společenství výsledky voleb.

IV. Ustavení pastorační rady

- Do jednoho měsíce po volbách svolá předseda všechny členy PR k ustavujícímu zasedání.
- Před termínem konání ustavujícího zasedání jsou členové PR uvedeni do funkce předsedou PR složením tohoto slibu před farním společenstvím: „*Chcete svědomitě plnit své poslání v pastorační radě a přispívat k růstu Božího království v naší farnosti?*“ Jednotliví členové PR podají předsedovi ruku se slovy: „*Ano, to slibuji. Když mi Bůh pomůže!*“ Současně předseda PR předá členům PR jim podepsané dekrety o ustanovení za členy PR.
- Na ustavujícím zasedání zvolí PR místopředsedu a sekretáře z členů PR.
- Každá farnost společně duchovní správy a každá farnost spravovaná excurrando může mít vlastní PR.
- Kde několik farností spravovaných jedním farářem tvoří přirozený celek, je možno ustavit jednu PR pro celý tento obvod.
- Ve farnostech spravovaných excurrando, kde nejsou splněny podmínky bodů 4 a 5, vyšle společenství věřících po dohodě s farářem jednoho delegáta do ustavené PR v sídelním místě dotyčného faráře.
- Datum ustavení PR se jmenným seznamem členů a funkcí oznámí předseda do jednoho měsíce farnímu společenství, svému vikáři a generálnímu vikáři diecéze.

V. Způsob práce

- Zasedání rady svolává a řídí předseda. Tuto povinnost může přenést na místopředsedu jen pro určitý případ.
- Sekretář je odpovědný za korespondenci a zápisy ze zasedání PR a pastoračního výboru (viz VI / 3.).
- Pravidelná zasedání PR se konají alespoň 4x do roka. Předseda je svolá písemně nejméně jeden týden předem a uvede program jednání.
- Mimořádné zasedání PR může být svoláno z rozhodnutí předsedy nebo na požádání minimálně jedné třetiny členů PR.
- Každý člen PR má právo do 14 dnů před zasedáním PR písemně navrhnout, o čem má PR jednat.
- Návrh předložený během zasedání bude zařazen na program jednání po schválení nadpoloviční většinou přítomných členů PR.
- Hlasovací právo mají všichni členové PR.
 - je-li sporné, jaký názor má většina, dá předsedající hlasovat;
 - PR je schopna vyjádřit svůj názor, je-li přítomna nadpoloviční většina členů PR;
 - žádá-li většina přítomných tajně hlasování, je třeba to respektovat.
- Při rovnosti hlasů, nebo neshodě předseda s názorem většiny, odkládá se realizace do příštího zasedání, kdy se o věci znovu jedná. Nedojde-li opět k dohodě, je o záležitosti předsedou PR informován diecézní biskup, který o záležitosti rozhodne.

- Během každého zasedání se pořizuje zápis, který musí podepsat předseda a zapisovatel. Zápisy se archivují.
- Zasedání PR je přístupné veřejnosti. Veřejnost se účastní zasedání pouze jako hosté a nemá právo bez svolení PR do jednání zasahovat. Jsou-li proti účasti veřejnosti oprávněné námitky, rozhodne PR konat zasedání neveřejně. Pak jsou všichni členové PR vázáni mlčenlivostí.
- PR informuje věřící o své činnosti běžným způsobem (oznámením na vývěškách v kostele, ohláskami při bohoslužbách, ve farním časopisu). Kromě toho má jednou ročně vydat pastorační zprávu.
- Při vizitaci farnosti kontroluje vizitátor také činnost PR a vyslechne její připomínky k pastorační práci ve farnosti. PR se podílí na sestavení vizitační zprávy.

VI. Pastorační výbor

- Pastorační výbor je výkonným orgánem, který zajišťuje kontinuitu práce PR mezi jejími jednotlivými zasedáními. Přípravuje program zasedání PR, rozhoduje urgentní věci, které nesnesou odkladu, pokud nerozhodne o svolání mimořádného zasedání PR.
- PR ustaví pastorační výbor tam, kde to uzná za vhodné a vždy tam, kde počet členů PR je větší než 12 osob.
- Složení pastoračního výboru:
 - předseda PR
 - místopředseda PR
 - sekretář PR
 - 2 další členové PR, které PR zvolila ze svých členů
- Pastorační výbor se schází nejméně jednou měsíčně. Svolává jej a jednání řídí předseda PR, resp. místopředseda. O každém zasedání se pořídí zápis ve smyslu bodu V. 2.

VII. Odborné komise

- Je-li třeba, může PR jmenovat odborné komise pro speciální úkoly.
- Odborné komise jsou za svou činnost odpovědné PR a předkládají jí požadované zprávy ve stanovených lhůtách.

VIII. Farní shromáždění

- Farní shromáždění je shromáždění všech členů farnosti. Má posilovat společenství a spolupovědnost za její život. Umožňuje všem členům farnosti vyjadřovat se k životu farnosti a k práci PR (viz kán. 212, § 3 CIC).
- Farní shromáždění se koná jednou ročně a předsedá mu farář. Farář ho svolává 14 dní předem a ve všech kostelích jemu svěřených oznámí datum, místo a program shromáždění.
- Program farního shromáždění vypracuje pastorační výbor a schválí ho pastorační rada.
- O jednání farního shromáždění sekretář sepíše zápis, který se po podpisu předsedou a zapisovatelem archivuje.

IX. Zánik členství v pastorační radě

- Předsedovi PR a členům podle bodu II. b) zaniká členství v PR ztrátou církevního úřadu, resp. ztrátou pověření a smrtí.
- Při uprázdnění úřadu faráře mandát ostatních členů PR trvá. Nový farář svolá PR do jednoho měsíce od převzetí úřadu.
- Delegovaným členům (podle bodu II/1/c), voleným členům (podle bodu II/1/d) a jmenovaným členům (podle bodu II/1/e) zaniká členství uplynutím volebního období, rezignací, odstěhováním a smrtí. Rezignace na členství v PR se podává písemně předsedovi PR.
- Farář může odvolat výše jmenované členy PR z těchto důvodů:
 - když způsob jejich jednání přináší farnímu společenství závažnou škodu nebo zmatek;
 - při ztrátě dobré pověsti u fádých a vážených farníků.